

Uzasadnienie do uchwały Sejmiku Województwa Lubelskiego w sprawie zamiaru połączenia samorządowych instytucji kultury – Teatru Muzycznego w Lublinie, Filharmonii im. Henryka Wieniawskiego w Lublinie i Centrum Spotkania Kultur w Lublinie oraz utworzenia samorządowej instytucji artystycznej pod nazwą Opera i Filharmonia im. Henryka Wieniawskiego w Lublinie

Województwo Lubelskie jest Organizatorem dla dziesięciu instytucji kultury, w tym trzech instytucji artystycznych (Teatru im. J. Osterwy w Lublinie, Teatru Muzycznego w Lublinie, Filharmonii im. H. Wieniawskiego w Lublinie), czterech muzeów (Muzeum Zamoyskich w Kozłowie, Muzeum Wsi Lubelskiej w Lublinie, Muzeum Nadwiślańskie w Kazimierzu Dolnym i Muzeum Badań Polarnych w Puławach), dwóch instytucji upowszechniających (Centrum Spotkania Kultur w Lublinie, Ośrodek Praktyk Teatralnych „Gardzienice”) oraz jednej biblioteki (Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie).

Wymienione wyżej samorządowe instytucje kultury realizują różnorodne zadania statutowe i swoją działalnością wypełniają najważniejsze aspekty życia nie tylko kulturalnego ale również społecznego i gospodarczego mieszkańców województwa lubelskiego.

W celu efektywnego wykonywania zadań w dziedzinie kultury i sztuki oraz wzmocnienia naszego regionu poprzez stworzenie silnego i prężnego ośrodka kultury o różnorodnym zakresie działalności Samorząd Województwa Lubelskiego podjął zamiar połączenia trzech instytucji kultury, tj. Teatru Muzycznego w Lublinie, Filharmonii im. H. Wieniawskiego w Lublinie i Centrum Spotkania Kultur w Lublinie.

Działając na podstawie art. 18 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194):

- 1) Organizator może dokonać połączenia instytucji kultury, w tym instytucji kultury prowadzących działalność w różnych formach;
- 2) w przypadku połączenia instytucji artystycznej z instytucją kultury inną niż artystyczna, instytucja kultury powstała w wyniku takiego połączenia ma status instytucji artystycznej;
- 3) Organizator jest obowiązany na trzy miesiące przed wydaniem aktu o połączeniu lub podziale instytucji kultury podać do publicznej wiadomości informacje o zamiarze i przyczynach połączenia.

Ponadto zgodnie z art. 19 ww. ustawy połączenie instytucji kultury polega na utworzeniu jednej instytucji, w której skład wchodzi załogi i mienie należące do instytucji podlegających połączeniu.

W wyniku połączenia trzech samorządowych instytucji kultury, tj. Teatru Muzycznego w Lublinie, Filharmonii im. H. Wieniawskiego w Lublinie i Centrum Spotkania Kultur w Lublinie planuje się utworzenie samorządowej instytucji artystycznej pn. Opera i Filharmonia im. Henryka Wieniawskiego w Lublinie.

Przedmiot działalności i zadania statutowe nowoutworzonej instytucji kultury w znacznej mierze będą pokrywać się z dotychczas realizowanymi zadaniami łączonych instytucji

i szczegółowo zostaną opracowane w projekcie Statutu Opery i Filharmonii im. Henryka Wieniawskiego w Lublinie, który w stosownym czasie zostanie przedłożony do konsultacji społecznych wraz z uchwałą w sprawie połączenia samorządowych instytucji kultury – Teatru Muzycznego w Lublinie, Filharmonii im. H. Wieniawskiego w Lublinie i Centrum Spotkania Kultur w Lublinie oraz utworzenia samorządowej instytucji artystycznej pod nazwą Opera i Filharmonia im. Henryka Wieniawskiego w Lublinie i nadania jej statutu.

Samorządowe osoby prawne realizujące zadania wojewódzkie w obszarze kultury i sztuki działają w specyficznych warunkach formalno-prawnych. Z jednej strony, realizując swoją misję wynikającą z działalności statutowej jaka im została powierzona, generują konieczność dofinansowania tej działalności ze środków publicznych. Z drugiej strony, jako osoby prawne, mają możliwość prowadzenia działalności gospodarczej, zapewniającej im dodatkowe źródło dochodu. Głównymi źródłami dodatkowych przychodów są m.in. środki z wynajmu powierzchni, sprzętu, ze sprzedaży biletów.

W związku z powyższym jednym z celów połączenia ww. samorządowych instytucji kultury jest uzyskanie korzyści ekonomicznych poprzez efektywne wykorzystanie infrastruktury, będącej w posiadaniu wszystkich trzech instytucji, przy zachowaniu rozwoju potencjału artystyczno-kulturalnego i edukacyjnego łączonych instytucji.

Centrum Spotkania Kultur w Lublinie mieści się w budynku, którego łączna powierzchnia wynosi 23.900,08 m² oraz posiada trzy sale widowiskowe, tj. wielofunkcyjną dla 969 widzów, kinową dla 164 widzów i kameralną dla 200 widzów.

Teatr Muzyczny w Lublinie zajmuje łączną powierzchnię 7.204,72 m² oraz posiada salę widowiskową dla 333 widzów (miejsca łącznie z łóżami).

Filharmonia im. H. Wieniawskiego w Lublinie zajmuje powierzchnie łączna 5.357,56 m² oraz posiada sale widowiskową dla 554 widzów.

Obecna sala widowiskowa Teatru Muzycznego w Lublinie jest zbyt mała w stosunku do zapotrzebowania na wystawiane przez tę instytucję spektakle i koncerty, zaś sama scena nie ma odpowiedniego wyposażenia i nowoczesnej technologii scenicznej, umożliwiającej produkcję wielkoformatowych przedsięwzięć artystycznych (m.in. takich jak opery). Tym samym ma ograniczone możliwości dotyczące poszerzenia repertuaru w taki sposób, aby zaspokoić wszystkie zainteresowane grupy odbiorców.

Filharmonia im. H. Wieniawskiego w Lublinie nadal będzie mogła prezentować swoje koncerty symfoniczne w obecnie zajmowanej sali widowiskowej Filharmonii, ponieważ zarówno jej wielkość, jak i wyposażenie techniczne są odpowiednie dla prezentowanego przez nią repertuaru.

Centrum Spotkania Kultur w Lublinie wyposażone jest w różnej wielkości sale widowiskowe oraz inne przestrzenie wewnątrz i na zewnątrz budynku, w ramach których realizowane są projekty kulturalne. Dysponuje najlepszym zapleczem technicznym wewnętrznym i zewnętrznym, wyposażonym w specjalistyczne urządzenia, pozwalające na prawidłowe funkcjonowanie oraz efektywniejszą eksploatację budynku, również pod kątem działalności merytorycznej.

Kluczowym zadaniem nowoutworzonej instytucji kultury pod względem eksploatacji budynku, będzie ugruntowanie pozycji obiektu pod względem zagospodarowania wszystkich powierzchni w taki sposób, aby wydarzenia o mocnym i spektakularnym charakterze (wieloformatowe opery, koncerty symfoniczne, koncerty muzyki rozrywkowej, festiwale muzyczne i teatralne) mogły być prezentowane jednocześnie dla większej liczby odbiorców, zaś zadania statutowe skierowane do mniejszego grona odbiorców i mogące odbywać w mniejszych pomieszczeniach, jak np. na scenach kameralnych (obecnej sali widowiskowej Teatru Muzycznego czy sali kameralnej CSK) i innych przestrzeniach całego obiektu. Ważnym aspektem będzie również możliwość dostosowania tych powierzchni do lokalnego rynku wynajmu.

Istotnym więc czynnikiem optymalizacji kosztów jest utworzenie jednej instytucji kultury, co m.in. przyczyni się do bardziej efektywnego wykorzystania dostępnej infrastruktury i wyposażenia technicznego, jak również będzie miało wpływ na obniżenie kosztów zakupów w ramach wspólnych zamówień oraz zwiększy potencjał i możliwości aplikowania o środki zewnętrzne. Natomiast wyspecjalizowana kadra pracowników umożliwi realizację misji statutowej nowej instytucji kultury, przy jednoczesnej kontynuacji bieżącej działalności merytorycznej.

Działalność statutowa Teatru Muzycznego w Lublinie, Filharmonii im. Henryka Wieniawskiego w Lublinie i Centrum Spotkania Kultur w Lublinie ma podobny charakter, ponieważ dotyczy tworzenia, upowszechniania i ochrony dziedzictwa narodowego, zaś sposoby realizacji przedmiotowej działalności są komplementarne. Połączenie trzech jednostek organizacyjnych i utworzenie z nich jednej instytucji kultury zapewni koordynację podejmowanych działań w obszarze kultury, przy pełnym wykorzystaniu potencjału artystycznego, kadrowego oraz bazy technicznej i lokalowej oraz doprowadzi do powstania prężnego i wielofunkcyjnego podmiotu. Niewątpliwie przedsięwzięcie to przyczyni się również do pełniejszego zaspokojenia potrzeb widzów i uczestników wydarzeń artystyczno-kulturalnych, wzmocni pozycję regionu jako ważnego ośrodka kulturalnego w Polsce oraz będzie jednym z czynników wzrostu społecznego i gospodarczego, wpisującego się w strategię rozwoju regionu.